
Eugeniusz Moško : wspomnienie pośmiertne.

Notatki Płockie 22/3-91, 25

1977

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

3. K. Potkański — O założeniu i uposażeniu klasztoru w Mogilnie (w:) Pisma Pośmiertne t. 2, Kraków 1924 B. Kürbis; Najstarsze dokumenty opactwa benedyktyńców w Mogilnie (XI—XII w.) Studia Źródłoznawcze, XIII, 1968, s. 27—61; J. Płocha, Najdawniejsze dzieje opactwa benedyktyńskiego w Mogilnie, Warszawa 1969.
4. Wł. Szafranski — Wczesnośredniowieczna architektura kamienna w Płocku, Archeologia Polski, t. 11 z. 1 1966, s. 229—236.
5. Z. Kozłowska Budkowa — op. cit. nr 54, s. 60.
6. J. Nowacki — Dzieje archidiecezji poznańskiej, t. 1, Poznań 1959, s. 45.
7. B. Kürbis — op. cit. s. 36.
8. Ebbo — Vita Ottonis, MPH, t. 2, s. 63.
9. Cz. Deptuła — Krąg kościelny płocki w połowie XII w., Roczniki Humanistyczne 8 (1959) s. 87 i następn.
10. MPH t. V, s. 681.
11. MPH t. III, s. 68—69.
12. MPH t. V, s. 576.
13. J. Gacki — Benedyktyński klasztor św. Krzyża na Łysej Górze, Pamiętnik religijno-moralny, 1862 r., s. 79.
14. Codex diplomaticus et commemoratorum Masovie t. 1, s. 154—156.
15. Mors et miracula beati Veneri, episcopi plocensi, MPH t. IV, s. 750—754.
16. Wł. Mąkowski — Benedyktyńskie opactwo św. Wojciecha na zamku płockim (w:) A. J. Nowowiejski, Płock. Monografia historyczna, Płock 1930, s. 549.
17. M. Zalasowski — Ius Regni Poloniae ex statutis et constitutionibus eiusdem Regni et M.D.L. Collectum et Additionibus ex Jure Civili Romano, Canonico, Saxonico; Posnaniae 1699, s. 887 i n.
18. Milanowo lub Milonów, obecnie Wilanów leży w granicach dzisiejszej wielkiej Warszawy. Zob. J. Nowacki, op. cit. s. 552.
19. Wieś Osmolin znajdowała się w pobliżu dzisiejszej Warszawy, w 1339 roku nosi nazwę Ostrowia. Obecnie wieś ta nie istnieje. Zob. A. Gieysztor. Na południe od Warszawy przed połową XVII w. (w:) Dzieje Mokotowa, Warszawa 1972, s. 17—35.
20. Krusze, wieś na prawym brzegu Wisły na terenie dzisiejszej Warszawy, od XIV wieku nosiła nazwę Zerzeń. Zob. A. Gieysztor, Praga najstarsza, (w:) Dzieje Pragi, Warszawa 1970, s. 8—24.
21. Miejscowość leżąca na terenie ziemi dobrzyńskiej, obecnie Tlibowa w byłym powiecie Lipno.
22. Miasto nad Pilicą w byłym powiecie Białobrzegi.
23. Klucz borowski składał się ze wsi Borowo, Osuchów, Dziarnowo, Dębna Wola: Majętność ta leżała nad Pilicą niedaleko Wyśmierzc.
24. Szczepankowo, wieś leżąca niedaleko Łomży.
25. Wszerec, wieś należąca do klucza Szczepankowo.
26. Wsie Drwały i Żyrzyno położone były nad Wisłą niedaleko Wyszogrodu. Wieś Żyrzyno obecnie nie istnieje.
27. Cierszewo, wieś nad rzeką Skrwą w byłym powiecie płockim.
28. Łętowo, wieś nad rzeką Moltawą około 16 km od Wyszogrodu.
29. Świniary, wieś nad Wisłą, w byłym powiecie gostyńskim.
30. Tarnowo, wieś leżąca nad Wisłą bliżej nie zlokaliz.
31. Visitatio Monasterii S. Adalberti in Arce Plocensi anno 1593, Archiwum Diecezjalne w Płocku.

Eugeniusz Moško

wspomnienie pośmiertne

W dniu 27 lutego 1975 r. w Katowicach zmarł mgr Eugeniusz Mosko, (1923—1975), językoznawca i polonista, autor kilkunastu prac naukowych. Mimo kalectwa, utrudniającego mu poruszanie się oraz słabego zdrowia — studiował polonistykę na Uniwersytecie Wrocławskim. Użykawszy stypendium w latach 1953—1955 ukończył studia na Uniwersytecie Poznańskim w zakresie językoznawstwa pod kierunkiem profesorów: S. Urbańczyka i W. Kuraszkiewicza z wynikiem bardzo dobrym. Przygotowywał rozprawę doktorską, lecz już nie doczekał się przewodu doktorskiego.

Mgr Eugeniusz Moško zajmował się m. in. problemem nazwy Płocka. Ogłosił w „Notat-

kach Płockich” 2 prace: „O nazwie Płock” („Not. Pł.” 1969 nr 4/53) i „Staropolska oboczność hydronimiczna Pełty... Płoty... a onomatopieczny zestrój pł- w niektórych nazwach wodnych i toponimach”. („Not. Pł.” 1974 nr 2/76). Autor opracował hipotezę, wywodzącą nazwę Płocka od nieistniejącego obecnie rzeczownika płota, oznaczającego szeroką przestrzeń wodną, alb płynący nurt wód rzeki (Wisły). Hipoteza ta, przeprowadzona przez mgr. Moškę z gruntowną znajomością tematu, na szerokim tle porównawczym — przyniosła wiele ciekawego materiału i dostarczyła argumentów w sprawie nazwy naszego miasta.